

Výbory pro audit

Martina Smetanová

Výbory pro audit

- **Povinnost** zřídit výbory pro audit **je stanovena zákonem o auditorech**
- Tuto povinnost mají **subjekty veřejného zájmu** za předpokladu naplnění podmínek stanovených zákonem
- Některé **subjekty s majetkovou účastí státu**, které nejsou subjekty veřejného zájmu. Tyto subjekty mají nejenom povinnost zřídit výbor pro audit, ale **uplatnit** při jeho činnosti i **všechny relevantní požadavky** na výbory pro audit stanovené zákonem

Subjekty veřejného zájmu

Za subjekt veřejného zájmu je považována účetní jednotka, která má sídlo v České republice a je:

Účetní jednotka

- **obchodní společností** a je **emitentem investičních cenných papírů** přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu;
- **bankou** podle zákona upravujícího činnost bank nebo **spořitelním a úvěrním družstvem** podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev;
- **pojišťovnou nebo zajišťovnou** podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven;
- **penzijní společností** podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření;
- **zdravotní pojišťovnou**

Subjekty s majetkovou účastí státu

Výbor pro audit zřizuje účetní jednotka, která není subjektem veřejného zájmu, a která je:

Účetní jednotka

- a) **obchodní korporací, která je velkou účetní jednotkou a ve které** organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím **více než 50 % všech hlasů** v obchodní korporaci
- b) **obchodní korporací, která je konsolidující účetní jednotkou, která** na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v § 1b odst. 3 zákona o účetnictví, a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím **více než 50 % všech hlasů** v obchodní korporaci
- c) **státním podnikem**, který je velkou účetní jednotkou
- d) **národním podnikem**, který je velkou účetní jednotkou
- e) **státní organizací Správa železniční dopravní cesty**, nebo
- f) **obchodní korporací, která je velkou účetní jednotkou**, je-li její ovládající osobou účetní jednotka uvedená v písmenech a) až d), rozhodne-li tak její ovládající osoba

Složení výboru pro audit

- Výbor pro audit, který má **nejméně tři členy**.
- Předsedu volí členové výboru pro audit nebo kontrolní orgán. Předsedou se stává ten, kdo získá nadpoloviční většinu hlasů. **Předseda výboru pro audit musí být nezávislý**
- Nejméně **jeden člen** výboru pro audit musí být osobou, která je nebo byla **statutárním auditorem nebo** osobou, jejíž **znalosti anebo dosavadní praxe a kvalifikace v oblasti účetnictví** zajišťují předpoklad řádného výkonu funkce člena výboru pro audit, a to s ohledem na odvětví, ve kterém ÚJ působí; tento člen musí být vždy nezávislý
- **Většina členů** výboru pro audit musí být **nezávislá a odborně způsobilá**

Nezávislost

- **Většina členů** výboru pro audit **musí být nezávislá**, ale zákon o auditorech taxativně „nezávislost“ člena výboru pro audit nevymezuje
- Nezávislostí by měla být chápána **absence přímých i nepřímých vazeb**, které by znamenaly podstatný střet zájmů ve vztahu k vymezeným činnostem a povinnostem výboru pro audit a existence závažných osobních zájmů ve vztahu k daným povinnostem
- Za nezávislého lze zpravidla považovat člena výboru pro audit, který nemá obchodní, rodinné či jiné vztahy k dotyčnému subjektu, nebo subjektům ve skupině, či vedení, a to pokud by takové vztahy mohly vést ke střetu zájmů zhoršujícím jeho úsudek jako člena výboru pro audit

Odborná způsobilost

Požadavky na odbornou způsobilost člena výboru pro audit jsou stanoveny v § 44 odst. 6 zákona o auditorech.

Odborně způsobilým se rozumí ten, kdo nejméně dva roky:

- a) zastával **výkonnou řídicí funkci** v účetní jednotce, která působí ve stejném odvětví jako subjekt veřejného zájmu, nebo
- b) byl odpovědným za výkon funkce řízení rizik, vyhodnocování souladu činností s právními předpisy, vnitřního auditu nebo pojistně matematické funkce nebo jiné obdobné funkce
- c) osobou, která je nebo byla **statutárním auditorem nebo osobou, jejíž znalosti anebo dosavadní praxe a kvalifikace v oblasti účetnictví** zajišťují předpoklad řádného výkonu funkce člena výboru pro audit, a to s ohledem na odvětví, ve kterém ÚJ působí

Role, odpovědnost, povinnosti výboru pro audit

Role, odpovědnost a povinnosti jsou stanoveny § 44a a 44aa zákona o auditorech

Základní oblasti

- **Proces sestavování účetní závěrky** (*inventarizace, transakce související s koncem účetního období – dohadné položky, rezervy, deriváty – daně, zveřejňování*)
- **Oblast povinného auditu** (*složení auditorského týmu, nezávislost, odbornost – vedoucí partner auditu, smlouva, poskytování služeb – povinný audit x neauditorské služby, povinný audit, dodatečná zpráva určená výboru pro audit*)
- **Oblast vnitřního auditu** (*účinnost a funkční nezávislost*)
- **Oblast vnitřního kontrolního systému a systému řízení rizik** (*účinnost*)
- **Zpráva o činnosti výboru pro audit**

Publikace Rady pro veřejný dohled nad auditem

- **PRAKTICKÁ POMŮCKA PRO VÝBORY PRO AUDIT** – příklady dobré praxe pro nově zřízené či začínající výbory pro audit
- **ZPRÁVA O ČINNOSTI VÝBORU PRO AUDIT – INFORMACE** – vzor zprávy o činnosti výboru pro audit (publikace bude k dispozici jak ve wordu, tak v excelu – samotný vzor zprávy)

Termín vydání – konec roku 2016 *(v tištěné i elektronické podobě na webových stránkách Rady pro veřejný dohled nad auditem)*

Zpráva o činnosti výboru pro audit

- K povinnostem výboru pro audit patří i **vyhotovení zprávy o činnosti**, ve které výbor pro audit **zhodnotí** svoji činnost ve vztahu k činnostem uvedeným v zákoně o auditorech.
- Zprávu o činnosti **poskytne** výbor pro audit **Radě pro veřejný dohled nad auditem** pro řádné plnění jejích povinností vyplývajících z nařízení (**posuzuje činnost** výborů pro audit).
- Zprávu o činnosti **zpracovává** výbor pro audit **jednou ročně**.

Obsah zprávy o činnosti výboru pro audit

Údaje o společnosti

- **Obecná část**

- Zřízení výboru pro audit, organizační začlenění do společnosti, počet členů, potvrzení nezávislosti a odborné způsobilosti členů, přehled vnitřních předpisů upravujících působnost a činnost výboru

- **Zvláštní část**

- Zasedání, účastníci zasedání (interní, externí), popis klíčových oblastí, informační předpoklady a zabezpečení

- **Závěr – shrnutí**

- **Závěrečná ustanovení – podpisy, datum**

Legislativa

- **Zákon** č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **Nařízení** Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES
- **Směrnice** Evropského Parlamentu a Rady 2014/56/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek

Zákon o auditorech

- **§ 38 odst. 2 písm. o)** říká, že Rada sleduje vývoj na trhu provádění povinného auditu subjektů veřejného zájmu a zpracovává zprávu o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu v souladu s čl. 27 nařízení

Nařízení

- **Článek 27 nařízení** – Sledování kvality trhu a hospodářské soutěže říká, že Rada sleduje vývoj na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu a posuzuje zejména tyto skutečnosti:
 - Rizika vyplývající z vysokého výskytu nedostatků v kvalitě práce statutárního auditora nebo auditorské společnosti
 - Úroveň koncentrace trhu
 - **Činnost výborů pro audit**
 - Potřebu přijmout opatření ke zmírnění rizik uvedených bodu 1)

Závěr

Děkuji za pozornost